

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

DUS-II.070.96.2024.MBu
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

**Pan
Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich**

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na wystąpienie Pana Rzecznika, znak: III.7060.717.2024.AI, w sprawie wpływających do Rzecznika Praw Obywatelskich skarg, dotyczących przewidzianych na mocy ustawy z dnia 26 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 r, poz. 1243) nowych zasad wypłaty w zbiegu świadczeń emerytalno-rentowych, zwanych rentą wdowią, pragnę poinformować, co następuje.

W przekazanym piśmie przedstawił Pan Rzecznik obowiązujący stan prawny oraz zakres zmian, które wprowadza ww. ustawą, jak również uwagi obywateli zgłaszane do Biura Pana Rzecznika, a związane z wprowadzonymi przez Sejm RP zmianami do obywatelskiego projektu, który stanowił podstawę do wypracowania rozwiązań, dotyczących tzw. renty wdowiej. Przedstawione uwagi, dotyczą ograniczenia wysokości kwoty wypłacanych świadczeń w zbiegu, jak również wprowadzonych warunków ograniczających zakres podmiotowy nowych rozwiązań.

W związku z powyższym należy wskazać, że ustawa z dnia 26 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw wprowadza od 1 stycznia 2025 r. nową regułę zbiegu prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku i prawa do własnego świadczenia o charakterze emerytalno-rentowym. Przepisy ustawy przewidują, że w przypadku zbiegu prawa do powyższych świadczeń, począwszy od 1 lipca 2025 r., jedno świadczenie wypłacane byłoby wdowie lub wdowcowi w całości, a drugie w okresie przejściowym, tj. od 1 lipca 2025 r. do 31 grudnia 2026 r. w wysokości 15%, a od 1 stycznia 2027 r. 25%. Obecnie, w przypadku zbiegu prawa do kilku świadczeń emerytalno-rentowych, obowiązuje zasada wypłaty jednego świadczenia. Przywołana ustawa wprowadza nową regułę zbiegu prawa do nabytej renty rodzinnej.

Przywołane przepisy określają krąg osób uprawnionych do skorzystania z nowej reguły zbiegu prawa do renty rodzinnej z innym świadczeniem emerytalno-rentowym. Wdowa lub wdowiec ubiegający się o ustalenie nowej reguły zbiegu prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku oraz prawa do innego świadczenia emerytalno-rentowego będą musieli spełnić warunki:

- osiągnięcia wieku emerytalnego określonego w art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- pozostawania we wspólności małżeńskiej do dnia śmierci małżonka;
- nabycia prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż 5 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego określonego w art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- niewstąpienia w nowy związek małżeński (wypłata świadczeń w zbiegu na zasadach tzw. renty wdowiej będzie ustawała z dniem poprzedzającym dzień zawarcia nowego związku małżeńskiego przez osobę uprawnioną).

Dodatkowo ustawa wprowadza limit pobieranych świadczeń w zbiegu w ramach tzw. renty wdowiej do poziomu trzykrotności najniższej emerytury.

Warunki te wynikają z konieczności skierowania wsparcia w postaci renty wdowiej do osób najbardziej potrzebujących, które śmierć małżonka odczuły w sposób dotkliwy finansowo, a ze względu na swój wiek nie miały już możliwości samodzielnie poprawić swojej sytuacji bytowej. Wprowadzenie tych warunków jest rozwiązaniem kompromisowym, wynikającym z możliwości odpowiedzialnego wdrożenia nowego rozwiązania do systemu emerytalno-rentowego, przy uwzględnieniu oczekiwań wnioskodawców projektu obywatelskiego, a także możliwości Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa, z którego dotowany jest FUS.

Jednocześnie informuję Pana Rzecznika, że zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 26 lipca 2024 r. Rada Ministrów dokona w 2028 roku weryfikacji wskaźnika wysokości świadczeń w zbiegu, w celu oceny możliwości i zasadności jego ewentualnego podwyższenia, uwzględniając na tle sytuacji społeczno-gospodarczej kraju sytuację dochodową grup osób uprawnionych na mocy niniejszej ustawy do wypłaty świadczeń w zbiegu. Będzie to stanowiło okazję do podjęcia ewentualnej dyskusji również co do kształtu innych rozwiązań w tym zakresie.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/